

Houtdatabase.nl infoblad

Certificeringssystemen (keurmerken) voor duurzaam bosbeheer, uitgave juni 2014

FSC

Forest Stewardship Council

FSC (Forest Stewardship Council) is een internationale en onafhankelijke organisatie, die in 1993 is opgericht door internationale milieu- en mensenrechtenorganisaties, enkele inheemse bevolkingsgroepen en bedrijven uit de bos- en houtsector. De organisatie heeft als doel het stimuleren van ecologisch verantwoord, sociaal ondersteunend en economisch levensvatbaar bosbeheer. FSC is een mondiaal toepasbaar certificeringssysteem voor zowel natuurlijke-, semi-natuurlijke- als plantagebossen. Als eerste organisatie ter wereld stelde FSC internationaal toepasbare principes en criteria op voor verantwoord bosbeheer en certificering om tropische bossen te beschermen tegen vernietiging en onherstelbare aantasting. De wereldwijd toepasbare richtlijnen (10 principes en 70 criteria) kunnen verder worden uitgewerkt in nationale of regionale standaarden. De certificering wordt uitgevoerd door onafhankelijke organisaties (certificerende instellingen) die daarvoor zijn geaccrediteerd door FSC. Wereldwijd zijn er tot nu toe (peildatum december 2013) 1260 boscertificaten uitgereikt, voor een totale oppervlakte van 190,8 miljoen hectare bos, verspreid over 81 landen. Het betreft met name bossen in de gematigde zone (35,5%) en boreale zone (54,3%). 10,2% van het gecertificeerde areaal FSC-bos bevindt zich in de (sub)tropen.

Chain of Custody

FSC voorziet ook in een handelsketencontrolesysteem (Chain-of-Custody certificering, CoC), waarmee alle schakels in de keten die gecertificeerd hout(producten) willen verwerken kunnen aantonen dat het daadwerkelijk FSC-gecertificeerd hout betreft. Alleen bedrijven die FSC CoC-gecertificeerd zijn, mogen claimen FSC-gecertificeerd hout of houtproducten aan te bieden. Bedrijven kunnen een individueel certificaat hebben of deelnemen aan een groeps-certificaat. Daarnaast is het mogelijk om projecten te certificeren, waarbij niet alle schakels in de keten gecertificeerd hoeven te worden, maar waarbij het projectcertificaat zekerheid biedt dat het in het (bouw)project gebruikte hout FSC-gecertificeerd is. De certificaatnummers (CoC-nummers) van bedrijven kunnen worden geverifieerd via <http://info.fsc.org>.

Europese houtverordening

FSC heeft per 28 februari 2013 haar standaard aangepast aan de eisen van de Europese Houtverordening (EUTR). De wijzigingen zijn opgenomen in FSC-DIR-40-004 adviezen 9, 10 en 11. Het gaat hierbij met name over het vergroten van de informatievoorziening in de handelsketen en het voldoen aan alle geldende wet- en regelgeving. Ook zijn de zogenaamde 'minor components', kleine hoeveelheden bosproducten die onder strikte voorwaarden konden worden uitgezonderd van CoC controle, niet langer toegestaan. Verder heeft FSC een Online Claims Platform (OCP) opgezet, met al doel de controle over transacties tussen FSC-gecertificeerde bedrijven te verbeteren en vergemakkelijken. FSC certificaathouders die een claim invoeren voor producten die direct van een bosconcessie afkomstig zijn, moeten gegevens over houtsoorten en herkomst vastleggen. Deze informatie wordt vervolgens doorgegeven en beschikbaar gemaakt voor certificaathouders die goederen ontvangen van de FSC-gecertificeerde leverancier. De informatie over houtsoorten en herkomst kan op verzoek beschikbaar gesteld worden voor controles door officiële controlerende instanties (competent authorities) in de EU-lidstaten.

Centrum Hout
Postbus 1380 / P.O. Box 1380
1300 BJ Almere
The Netherlands
tel.: +31(0)36 5329821
fax: +31(0)36 5329571
houtinformatie@centrum-hout.nl
www.centrum-hout.nl

Stichting Probos
Hollandseweg 7g
Postbus 253 / P.O. Box 253
6700 AG Wageningen
The Netherlands
tel.: +31(0)317 466555
fax: +31(0)317 410247
mail@probos.nl
www.probos.nl

Onderdeel van de database

'Houtsoorten voor de Woningbouw, Utiliteitsbouw en Grond-, Weg- en Waterbouw'
opgesteld door Stichting Probos en Centrum Hout

FSC in Nederland

Er zijn in Nederland 1371 FSC certificaten uitgegeven. Dit zijn zowel certificaten voor bosbeheerders als CoC certificaten, inclusief groeps- en multi-sitecertificaten (peildatum december 2013). In Nederland is 168.329 ha bos FSC-gecertificeerd, wat neerkomt op circa 46% van het Nederlandse bosoppervlak. FSC gecertificeerd hout is in Nederland goed verkrijgbaar. Van het totale volume hout dat in 2011 in Nederland op de markt is gebracht, was 23,7% voorzien van een FSC certificaat. Van alle tropische gezaagd hout op de Nederlandse markt in 2011 was 39% FSC gecertificeerd. Het aandeel FSC-gecertificeerd papier op de Nederlandse markt in 2011 bedroeg 25,5%. FSC is toegelaten tot het duurzaam inkoopbeleid van de Nederlandse overheid en wordt daarmee geaccepteerd als bewijs voor aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout. Keurhout accepteert alle FSC-certificaten onder Keurhout-Duurzaam, waarmee FSC-gecertificeerd hout ook met een Keurhout-Duurzaam label kan worden aangeboden.

FSC labels

Hout en houtproducten kunnen worden geleverd met verschillende soorten FSC labels:

1. **FSC 100%:** wanneer al het hout of de houten vezels afkomstig zijn uit FSC-gecertificeerd bos.
2. **FSC Mix ...%:** Minimaal 70% van al het hout of de houten vezels moet afkomstig zijn uit FSC gecertificeerd bos. Het overige deel bestaat uit gerecycleerd materiaal en/of uit hout(en vezels) uit FSC gecontroleerde bronnen ('FSC Controlled Wood'¹).
3. **FSC Recycled:** wanneer het product bestaat uit minimaal 85% post-consumer gerecycleerd materiaal (de rest mag bestaan uit pre-consumer gerecycleerd materiaal).

Deze labels worden ook wel de consumentenlabels genoemd om een eenduidige boodschap over te brengen. Echter, als er vanuit de markt aan opdrachtgevers FSC-gecertificeerde producten worden aangeboden, dienen deze producten meer specifieke FSC-'claims' te bevatten. Deze 'claims' hebben betrekking op het gehanteerde systeem in de handelsketen (CoC) van bos tot eindproduct. De correcte 'claims' op de offerte, opdrachtbevestiging en factuur zijn:

1. FSC 100%
2. FSC Mix Credit
3. FSC Mix X%
4. FSC Recycled Credit
5. FSC Recycled X%

Centrum Hout
Postbus 1380 / P.O. Box 1380
1300 BJ Almere
The Netherlands
tel.: +31(0)36 5329821
fax: +31(0)36 5329571
houtinformatie@centrum-hout.nl
www.centrum-hout.nl

De factuur en/of de pakbon zijn de enige formele bewijsmiddelen dat het hout of houtproduct FSC-gecertificeerd is. De factuur en/of pakbon dienen daarom de volgende zaken te bevatten: datum, naam afnemer, omschrijving van het product of de houtsoort, volume (m³, ton, m²) of aantal van het product of de houtsoort, adresgegevens en het unieke CoC-nummer (Chain of Custody nummer) van de opdrachtnemer en de FSC claim die bij het product hoort (FSC 100%, FSC Mix ...%, etc.).

Percentage- en creditsysteem

Ter vergroting van het aanbod van FSC gecertificeerd hout, wordt FSC gecertificeerde bedrijven onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid geboden FSC gecertificeerd hout aan te vullen met niet FSC gecertificeerd hout, middels de FSC Controlled Wood (CW) standaard (zie voor meer informatie het infoblad over FSC Controlled Wood). Dit hout kan op de markt worden gebracht onder

Stichting Probos
Hollandseweg 7g
Postbus 253 / P.O. Box 253
6700 AG Wageningen
The Netherlands
tel.: +31(0)317 466555
fax: +31(0)317 410247
mail@probos.nl
www.probos.nl

¹ **FSC Controlled Wood:** Met deze standaard kan voor niet FSC-gecertificeerd hout worden vastgesteld of het hout niet afkomstig is uit illegale kap, gebieden waar sociale conflicten bestaan met de bevolking, 'oerbossen', bossen die zijn omgezet in plantages of ander landgebruik en/of bossen waar genetisch gemodificeerde bomen zijn aangeplant. Deze standaard stelt een ondergrens aan de herkomst van hout, maar zegt niets over het al dan niet duurzaam beheer van het betreffende bos.

het FSC Mix label. Het aanvullen met niet FSC gecertificeerd hout kan op twee manieren, volgens het percentagesysteem of het creditsysteem.

Het 'percentagesysteem' stelt producenten in staat hun producten met een FSC Mix label/claim te verkopen wanneer minstens 70% van de input uit FSC gecertificeerd bestaat. Op de factuur worden deze producten aangegeven als 'FSC Mix 70%'.

Voor bedrijven met continue processen, zoals papierfabrieken en producenten van plaatmaterialen, de mogelijkheid het zogenaamde 'creditsysteem' als controle systeem te hanteren. Het systeem wordt ook wel massabalans genoemd en is vergelijkbaar met het 'groene stroom' principe.

Voorbeeld: Als 50% van de input voor een product afkomstig is uit FSC-gecertificeerd bos en voor de overige 50% van de vezel kan worden aangetoond dat dit voldoet aan de eisen van FSC Controlled Wood, dan mag 50% van de output als FSC-gecertificeerd worden verkocht. De resterende 50% kan business-to-business worden verkocht als gecontroleerd hout voor verdere verwerking. Producten die onder dit systeem worden verhandeld, kunnen op facturen worden aangeduid als 'FSC Mix Credit'.

Meer info

FSC Nederland: tel. 030-2767220 / info@fsc.nl / www.fsc.nl.

FSC Internationaal: www.fsc.org.

Database met alle geregistreerde FSC-certificaat houders: info.fsc.org.

Geraadpleegde bronnen

FSC CoC standaard FSC-STD-40-004 V2-1 EN via www.fsc.org.

FSC International. 2011. FSC International Standard, Requirements for use of the FSC trademarks by Certificate Holders. Bonn, Forest Stewardship Council, A.C.

Oldenburger, J., Winterink, A. & C. de Groot. 2013. Duurzaam geproduceerd hout op de Nederlandse markt in 2011. Wageningen, Stichting Probos.

Website De & D Consult. Geraadpleegd 19 december 2013 via www.groepsmanager.nl/groepsleden.

Website FSC Nederland. Geraadpleegd 19 december 2013 via www.fsc.nl.

Website FSC International. Geraadpleegd 19 december 2013 via www.fsc.org.

Website Ingenieursbureau Evan Buijtendijk BV. Geraadpleegd 19 december 2013 via www.evanbuijtendijk.nl.

Centrum Hout
Postbus 1380 / P.O. Box 1380
1300 BJ Almere
The Netherlands
tel.: +31(0)36 5329821
fax: +31(0)36 5329571
houtinformatie@centrum-hout.nl
www.centrum-hout.nl

Stichting Probos
Hollandseweg 7g
Postbus 253 / P.O. Box 253
6700 AG Wageningen
The Netherlands
tel.: +31(0)317 466555
fax: +31(0)317 410247
mail@probos.nl
www.probos.nl